

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:389

av Tina Acketoft (FP)

Statens ansvar för medicinska behandlingar

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett övergripande, statligt kostnadsansvar för läkemedel för lika möjligheter till vård i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillföra medel från insparade kostnader för s.k. generika till den nationella läkemedelssubventionen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Svensk sjukvård bygger på principen att alla medborgare har lika värde och äger lika rätt till vård oavsett kön, utbildning, social eller ekonomisk ställning. Om vi menar allvar med att vårt land är ett solidariskt finansierat välfärdssamhälle kan vi inte överge våra sjukaste medborgare när lindring finns. För patienter som har oturen att drabbas av sällsynta sjukdomar får behandling inte vara ett regionalt lotteri med livet som insats.

Några få verkligt dyra läkemedel subventioneras i dag av staten men i de allra flesta fall drabbar hela kostnaden den behandlande klinikens budget. Samtidigt utgör notan för dessa få patienter endast en bråkdel av de totala nationella läkemedelskostnaderna. I slutet av 2014 presenterades betänkandet ”Läkemedels- och apoteksutredningen” som tar upp lika möjligheter till vård över landet och kostnadskontroll. Tyvärr sätter utredningen inte ner foten om kostnadsansvaret trots att det är uppenbart att staten måste börja ta ett övergripande ansvar för de dyra läkemedlen.

Som ett exempel kan ges det i medierna nyligen uppmärksammade läkemedlet Soliris, verksam mot en ytterst ovanlig blodsjukdom med hög dödlighet, Atypiskt hemolytiskt uremiskt syndrom. Den leder till att blodkropparna bryts ned och patienterna får blodbrist, blodproppar, njursvikt och ibland stroke. Sjukdomen kan debutera i alla åldrar men Soliris är den enda effektiva medicinen.

Sveriges Kommuner och Landstings expertgrupp för nya terapier beslöt emellertid den 1 juni att avråda landstingen från att använda Soliris. Anledningen är att medicinen kan kosta upp till 4,5 miljoner kronor per patient årligen. Sammanlagt berörs under 100 patienter i Sverige, de flesta barn och ungdomar. Nu är det upp till varje enskilt landsting att avgöra om Soliris ska ordineras. Vem ska få leva och vem ska dö?

Ett av argumenten för generikareformen, att ett läkemedel ersätts av ett billigare, var att få fram medel till nya terapier genom att minska statliga subventionen till breda läkemedel. Reformen har varit enormt framgångsrik och lett till besparingar på över 1 miljard per år sedan den sjösattes år 2002. Dessa sparade miljarder har inte återförts till den nationella läkemedelssubventionen. Det är dags att infria det löftet.

Tina Acketoft (FP)